

Подземнитѣ богатства въ България

Благодарение на своето географско положение, въ нашата страна вирѣятъ много разнообразни земеделски култури, нѣкои отъ които, като напр. лозата, тютюнътъ, оризътъ и др., сж непознати на земеделцитѣ отъ централна и северна Европа. Не ни липсватъ и плодородни долини и изобилни текущи води, само че последнитѣ не сж още пригодени за системно напояване, както това отдавна е сторено въ Египетъ, Италия, Франция и други страни.

Значителна площ отъ хълмиститѣ ни мѣстности и планинитѣ е покрита съ широколистни, иглолистни и смѣсени гори, които даватъ поминѣкъ на частъ отъ населението.

Не е лишено нашето отечество и отъ подземни изкопаеми богатства. Съ тѣхъ искаме да занимаемъ тукъ накратко нашитѣ читатели.

Такива богатства сж: топлитѣ (минерални) води, кариернитѣ (строителни) материали, каменната солъ, петролътъ, каменнитѣ вжглища, рудитѣ и пр.

1. Топли води. Тѣ винаги съдържатъ, макаръ въ много малки количества, разтворени минерални вещества и, споредъ вида на последнитѣ, различаваме: **сѣрни, желѣзни, алкални, кисели, магнезиеви, йодови, бромови** и др. Нѣкои сж и **радиоактивни**, т. е. съдържатъ радий въ видъ на газъ (радиева еманация), който дѣйствува целебно противъ нѣкои болести. Най-силно радиоактивни води у насъ сж Солудервентскитѣ и Кованлъшкитѣ.

Отъ всички балкански държави, България е най-богатата съ топли извори; една частъ отъ тѣхъ се намиратъ между Стара планина и Сръдна-гора, друга — на югъ отъ Сръдна-гора, трета — на северъ отъ Рило-Родопитѣ и Витошка и четвърта — разпрѣснати тукъ-тамъ въ Родопитѣ, Стара планина и новитѣ земи.

2. Кариери. Така се наричатъ изобщо мѣстата, отъ които копаятъ чакъли, пѣсьци, глини, каолинъ, разни охри или къртятъ малки и голѣми каменни блокове за най-разнообразни строителни цели.

Съ въвеждането напоследѣкъ на желѣзобетонния строежъ у насъ, пѣсьцитѣ и чакълитѣ се употрѣбаватъ извънредно много при благоустройството на населенитѣ мѣста. За целта се предпочита пѣськъ съ ржбести зрънца и непримѣсенъ съ глина, а такъвъ се намира въ леглата по горнитѣ и сръдни течения на рѣкитѣ.

Тухларска и грънчарска глина имаме на много мѣста, а каолинъ, макаръ и не много чистъ, копаятъ въ Разградско, при селата Торлакъ и Дръновецъ, въ Шуменско, въ околноститѣ на Плѣвень, близо до с. Бистрица (Дупнишко), при с. Чукурово (Са-